

Basgranskning - Regionstyrelsen

Granskningsrapport

Region Kalmar

KPMG AB

2023-03-17

Region Kalmar
Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte	2
1.2	Revisionsfrågor	2
1.3	Avgränsning	3
1.4	Revisionskriterier	3
1.5	Metod och genomförande	3
2	Resultat och iakttagelser i granskningen	4
2.1	Organisation med ansvarsfördelning och befogenheter	4
2.2	Mål, verksamhetsresultat och uppföljning	5
2.3	Ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning	9
2.4	Intern kontroll	11
2.5	Tidigare revisionsrekommendationer	13
2.6	Slutsats och rekommendationer	14

1 Bakgrund

Regionfullmäktige har gett regionrevisorerna i uppgift att ta fram underlag för den årliga ansvarsprövningen. Det görs i den så kallade årliga granskningen som i sin tur består av grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Den grundläggande granskningen sker löpande över året av såväl revisorerna som anställda sakkunniga och består bland annat av revisionsdialoger och dokumentgranskning. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär löpande medan denna basgranskning är en insats som är tidsbegränsad och ett komplement till den övriga granskningen.

Enligt god revisionssed i kommunal verksamhet ska den grundläggande granskningen innehålla granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll.

Regionstyrelsen har ett övergripande ansvar för att se till att det bland annat finns en tillräcklig intern kontroll i nämnder, företag och förbund. Det benämns i kommunallagen som uppsiktsplikt. Det finns även en så kallad förstärkt uppsiktsplikt som gäller för de aktiebolag som finns inom regionen. Regionstyrelsen är dessutom sjukvårdsnämnd.

1.1 Syfte

Det övergripande syftet är att genomföra en basgranskning av styrelse, nämnder, beredningar, bolag och förbund. Detta för att tillsammans med den övriga och systematiska grundläggande granskningen som till exempel revisionsdialog och fördjupade granskningar bidra till en stabil grund i ansvarsprövningen.

Denna granskning är en del av den årliga granskningen av regionen som görs av revisionen och kommer att ingå som en del i bedömningen om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och har en tillräcklig intern kontroll.

1.2 Revisionsfrågor

Övergripande revisionsfråga:

Har revisionsobjektet bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och har den interna kontrollen varit tillräcklig?

Delfrågor:

- Är revisionsobjektets verksamhetsresultat förenligt med fullmäktigebeslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra relevanta föreskrifter?
- Har revisionsobjektet genomfört sina uppdrag med tillgängliga resurser?
- Har revisionsobjektet en styrning och uppföljning mot mål och beslut?

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

- Har revisionsobjektet tolkat mål och uppdrag och brutit ned dessa till egna mätbara mål och att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?
- Har revisionsobjektet fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter?
- Har revisionsobjektet gjort en riskanalys samt en intern kontrollplan vilka syftar till att hantera prioriterade risker?
- Har revisionsobjektet en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslutar man om åtgärder vid avvikelser?
- Har revisionsobjektet en fullgod ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?
- Har revisionsobjektet ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?
- Har revisionsobjektet tydliga beslutsunderlag och protokoll?
- Hur har revisionsobjektet hanterat rekommendationer som getts under 2020–2022?

1.3 Avgränsning

Denna granskning avser regionstyrelsen och är en del av den grundläggande granskningen för 2022.

1.4 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. De huvudsakliga revisionskriterierna består av:

- Kommunallag (2017:725) 6 kap
- Förvaltningslag (2017:900)
- God revisionsned i kommunal verksamhet
- Regionens styrmodell och styrprinciper
- Regionfullmäktiges mål och uppdrag för verksamheten

1.5 Metod och genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentinsamling och analys av densamma. Revisionsbevis har inhämtats för respektive revisionsfråga. Komplement till dokumentgranskning har utgjorts av intervjuer och avstämningar med ledningar i respektive granskningsobjekt.

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

Intervjuer har genomförts med styrelsens presidium samt ledande tjänstepersoner från styrelsens förvaltning. Intervjuerna har genomförts digitalt via Teams.

Granskningen har utförts av projektledare Kristian Gunnarsson, certifierad kommunal yrkesrevisor samt revisorerna Alfred Tilly och Liv Ahlgren. Veronica Hedlund Lundgren har varit kvalitetsansvarig för granskningen.

Föreliggande rapport har faktakontrollerats av ansvariga i revisionsobjektet.

2 Resultat och iakttagelser i granskningen

Redovisningen nedan följer strukturen för revisionsfrågorna och i anslutning till varje delområde lämnas i varje avsnitt kommentarer och bedömningar.

2.1 Organisation med ansvarsfördelning och befogenheter

2.1.1 Reglemente för regionstyrelsen

Regionstyrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare. Presidiet består av en ordförande och två vice ordförande vilka utses av regionfullmäktige och väljs för en period om fyra år. Regionstyrelsen sammanträder åtta gånger per år.

Regiondirektören är ledande tjänsteperson och biträder regionstyrelsen. Regionstyrelsen ska anta instruktion¹ för regiondirektören och har det direkta arbetsgivaransvaret för densamme.

Av regionstyrelsens reglemente² framgår att regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region Kalmar läns angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet. Regionstyrelsen ska enligt reglementet samt 3 kap. kommunallagen ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana företag som avses i 10 kap 2–6 §§ kommunallagen (2017:725) och sådana kommunalförbund som Region Kalmar län är medlem i.

Regionstyrelsen ansvarar för att följa Region Kalmar läns utveckling och ekonomi. Styrelsen ska i förekommande fall göra framställning till fullmäktige, övriga nämnder eller andra myndigheter.

Regionstyrelsen är anställningsmyndighet för samtliga anställda i Region Kalmar län, och ansvarar för övergripande arbetsmiljö-, arbetsgivar- samt personalpolitiska frågor.

Regionstyrelsen ansvarar för att verksamheten i Kalmar län ska bedrivas effektivt och i enlighet med de av fullmäktige beslutade policies mål, program och reglementen och inom den ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat om. Regionstyrelsen ansvarar vidare för att upprätta en övergripande internkontrollplan för Region Kalmar län och ansvarar därtill för att den interna kontrollen inom Region Kalmar län är tillräcklig.

¹ Dnr 180272, fastställd 2018-12-05

² Fastställt av landstingsfullmäktige 2018-10-03, gällande från och med 2019-01-01

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

Regionstyrelsen ansvarar också för att utfärda anvisningar till verksamheter inom regionstyrelsens förvaltning för upprättande av förslag till verksamhetsplaner.

Regionstyrelsen består utöver presidiet och ordinarie sammansättning även av tillhörande arbetsutskott respektive personalutskott.

Regionstyrelsens arbetsutskott består av åtta av styrelsens ledamöter. Enligt arbetsordning för regionstyrelsens arbetsutskott ansvarar utskottet för att bereda ärenden till regionstyrelsen samt besluta i de ärenden som överlämnats till utskottet.

Regionstyrelsens personalutskott består av sju av styrelsens ledamöter samt tre ersättare. Enligt arbetsordning för regionstyrelsens personalutskott ansvarar utskottet för Region Kalmar läns personalpolitiska frågor. Personalutskottet ansvarar för att sluta kollektivavtal eller motsvarande för arbetsgivaren Region Kalmar län i förhållande till fackliga organisationer.

Regionstyrelsen ansvarar även för stora delar av Region Kalmars hälso- och sjukvård samt tandvård i egenskap av driftsnämnd. Som driftsnämnd för Region Kalmar läns hälso- och sjukvård är ansvaret för att planera, leda och samordna hälso- och sjukvården samt tandvården. Regionstyrelsen som driftsnämnd ansvarar för hälso- och sjukvårdsförvaltningen, primärvårdsförvaltningen, psykiatriförvaltningen, folktandvården, regionservice, IT-förvaltningen och centraladministrerad verksamhet.

Vi har tagit del av verksamhetsplaner för verksamheter inom regionstyrelsens förvaltning: hälso- och sjukvårdsförvaltningen, primärvårdsförvaltningen, folktandvården, psykiatriförvaltningen, regionservice, regionstab, IT-förvaltningen³. Verksamhetsplanerna koncentrerar sig i huvudsak kring de övergripande målen och beskriver tillhörande aktiviteter för respektive förvaltning.

2.1.2 Kommentar och bedömning

Vi bedömer att regionstyrelsen, så som det framgår av reglementet, i huvudsak har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter. Av reglementet framgår styrelsens uppgifter, ansvar och befogenheter samt organisation för de verksamheter som omfattas av regionstyrelsen som driftsnämnd.

Vi bedömer att det av reglementet tydligt framgår att regionstyrelsen ansvarar för att utfärda anvisningar om verksamhetsplaner till verksamheter inom regionstyrelsens förvaltning och att respektive verksamhet ansvarar för upprättande av detsamma.

2.2 Mål, verksamhetsresultat och uppföljning

Enligt fullmäktiges regionplan består Region Kalmar läns styrmodell av en vision, en strategi samt fem övergripande strategiska mål. Målen ska vara utformade med

³ Verksamhetsplan 2022: hälso- och sjukvårdsförvaltningen, primärvårdsförvaltningen, folktandvården, psykiatriförvaltningen, regionservice, regionstab, IT-förvaltningen,

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

målvärde för att möjliggöra uppföljning och analys. Målvärden för fullmäktiges mått anges i kort- respektive långsiktiga målvärden.

De fem övergripande strategiska och långsiktiga målen utgörs av

- Nöjda invånare och samarbetspartners
- Hållbar utveckling i hela länet
- Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet
- En av Sveriges bästa arbetsplatser
- God ekonomisk hushållning

I Region Kalmar läns riktlinje för målstyrning⁴ framgår en regiongemensam styrmodell för planering och uppföljning av de mål för respektive verksamhet som fastställts i fullmäktiges regionplan. Uppföljning av mål ska genomföras med regelbundenhet, för tertial, delår samt vid helår.

Regionstyrelsen omfattar åtta förvaltningar⁵ vilka var och en upprättar verksamhetsplaner med bäring på de fem övergripande målen.

Regionstyrelsen redovisar per delåret⁶ att målen avseende Nöjda invånare och samarbetspartners, hållbar utveckling i hela länet, Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet i huvudsak pågår enligt plan. God ekonomisk hushållning om ekonomi i balans nås inte per delåret avseende hälso- och sjukvårdsförvaltningen, folktandvården, primärvårdsförvaltningen samt regionservice. Målet om En av Sveriges bästa arbetsplatser avviker för flertalet av verksamheterna med lägre utfall än målvärde avseende i huvudsak högre sjukfrånvaro än fastställt målvärde.

Utöver mål har fullmäktige formulerat ett antal uppdrag för regionstyrelsen⁷. Samtliga uppdrag pågår enligt plan varav vissa avrapporterats under 2022, fyra uppdrag

⁴ Riktlinje för målstyrning, 2012-04-18

⁵ Regionstab, hälso- och sjukvårdsförvaltning, primärvårdsförvaltning, psykiatriförvaltning, folktandvården, IT-förvaltningen, regionservice, regionrevisionen

⁶ Verksamhetsberättelse (delår) 2022–04, regionstyrelsen

⁷ 22/01 Redovisa kompletterande åtgärder som stärker möjligheten att nå målet Tobaksfritt län 2025 (avrapporering maj 2022); 22/02 Redovisa en handlingsplan för jämställdhet som innefattar våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och könsstymning (avrapporering 31 oktober 2022); 22/03 Redovisa en förstärkt handlingsplan som vägleda arbetet framåt för en fossilbränslefri region 2030 (avrapporering 15 juni 2022); 22/04 Utredda möjligheterna att stärka och utveckla skärgårdslivet genom service och tillgänglighet (avrapporering mars 2023); 22/05 Redovisa en sammanhållen modell för ungas hälsa mellan regionen och länets kommuner, med målsättningen att skapa jämlika uppväxtvillkor (avrapporering kvartal 1 2023); 22/06 Redovisa modell för hur en stegvis anpassning av antalet listade per ST läkare kan införas i Hälsoval Kalmar län (avrapporering 31 oktober 2022); 22/07 Redovisa en handlingsplan för hur tillgängligheten kan förbättras på 1177 Vårdguiden på telefon (avrapporering 12 maj 2022); 22/08 Utredda på vilket sätt primärvårdens digitala erbjudande till invånarna ytterligare kan förstärkas (avrapporering april 2023); 22/09 Redovisa en gemensam målbild för Nära vård tillsammans med länets kommuner (avrapporering april 2023); 22/10 Redovisa hur ett medicinskt kompetensstöd kan utformas till

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

kommer avrapporteras våren 2023. Uppdraget 22/12: *Under planperioden utreda förutsättningar för en samlokalisering av verksamhet i Överum tillsammans med Västerviks kommun* har utgått⁸.

I de intervjuer som genomförts framhålls att pandemin påverkat även 2022 och i huvudsak inledningen verksamhetsåret, vilket medfört bland annat hög sjukfrånvaro i regionens olika verksamheter, brist på personal och uppskjuten vård. De intervjuade menar att tillgänglighet och vårdskuld är prioriterade frågor framåt.

2022 har också varit påverkat av det ekonomiskt försämrade läget i såväl Sverige som nationellt med ökat fokus på frågor kopplade till energianvändning samt säkerhet och beredskap.

Regionstyrelsen har genomfört uppföljning för samtliga underliggande förvaltningar avseende regionstyrelsen som driftsnämnd per delåret 31 oktober. Regionstyrelsen har per 19 september 2022 tagit beslut om hel- och delägda bolags⁹ verksamhet under 2021 och bedömer att verksamheten inom dessa varit förenlig med respektive bolags ändamål samt inom ramen för de kommunala befogenheterna (beslut om uppsiktsplikt).

Enligt fullmäktiges regionplan ska samtliga nämnders samt regionstyrelsens verksamhetsuppföljning redovisas genom två delårsrapporter, årsredovisning, periodrapporter och i samband med verksamhetsdialoger. Vi konstaterar att delårsrapport för period januari till april behandlats vid sammanträdet 15 juni och, delårsrapport för perioden januari till och med augusti, inklusive uppföljning av internkontroll, behandlats vid sammanträdet 31 oktober. Därtill har uppföljningsrapporter med prognos samt periodrapporter framställts kontinuerligt.

Vid delåret rapporteras utfall¹⁰ för ett flertal av de mått och målvärden som brutits ned utifrån fullmäktiges övergripande mål. Fullmäktiges mål omfattar fem långsiktiga mål: Nöjda invånare och samarbetspartners, Hållbar utveckling i hela länet, Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet och En av Sveriges bästa arbetsplatser.

I nedan tabell redovisas de mått som per tertial 2 avviker med lägre utfall än målvärdet.

den kommunala hälso-och sjukvården (avrapportering 12 maj 2022); 22/11 Redovisa en handlingsplan för att säkerställa att ambulansverksamheten långsiktigt har rätt förutsättningar för att stödja utvecklingen av den nära vården (avrapportering dec 2022); 22/12 Under planperioden utreda förutsättningar för en samlokalisering av verksamhet i Överum tillsammans med Västerviks kommun (utgått); 22/13 Utreda förutsättningarna för att införa specialistutbildning för undersköterskor (avrapportering 15 juni 2022)

⁸ Regionstyrelsen, 2022-02-02, ärendenummer RS 2020/1264

⁹ Kalmar Öland Airport AB, ALMI Företagspartner Kalmar län AB, IT-plattform Småland & Öland AB, Kalmar Länstrafik AB

¹⁰ Utfall tertial 2

Tabell 1. Måluppfyllelse, avvikelser

Långsiktiga mål	Mått	Målvärde (procent)	Utfall
Nöjda invånare och samarbetspartners	Invånarnas nöjdhet med Kalmar länstrafik	55	48
	Andel resenärer som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik	85	82
	Studerandes upplevelse och nöjdhet med utbildningen på folkhögskola	95	93
Hållbar utveckling i hela länet	Andel studerande som uppnår grundläggande behörighet på folkhögskolornas allmänna kurser	68	37
	Allmänna kollektivtrafikens självfinansieringsgrad	45	43
	Kontakt med primärvården samma dag	97	96
	Fast läkarkontakt i primärvården	85	72
	Andel digitala vårdmöten	5	0,7
	Tillgänglighet- 1177 samtal som besvaras inom 9 minuter	50	7
	Förstabetesök i den specialiserade hsv inom 90 dagar	80	78
	Operation/behandling inom 90 dagar i den specialiserade hsv	80	70
	Förstabetesök inom 30 dagar till bup	80	76
	Fördjupad utredning/behandling inom 30 dagar vid bup	72	26
Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet	Sjukfrånvaro inom Region Kalmar läns alla verksamheter	5	6,4
	Kostnader för bemanningsbolag i förhållande till personalkostnader	5,5	6,2
En av Sveriges bästa arbetsplatser	Respektive årsresultat ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	2	0

Övriga mått som redovisas per delår når respektive målvärde alternativt saknar utfall per delåret och kommer i stället att redovisas per helår.

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

I regionstyrelsens verksamhetsberättelse avseende delår¹¹ kommenteras att det finns ett behov av att tydliggöra uppföljning av verksamhetsmässiga resultat och utfall avseende fullmäktiges mål. Det uppges att ny rutin kan komma att införas som ett resultat av det påbörjade arbetet och att rutinen ska medföra att arbetet med mål synliggörs, att tydliggöra resultat samt möjliggöra uppföljning.

2.2.1 Kommentrar och bedömning

Vi bedömer att regionstyrelsen har tolkat fullmäktiges mål och uppdrag och brutit ned dessa till egna mätbara mål. Av verksamhetsplaner framgår hur styrelsens tillhörande tjänstemannaorganisation brutit ned fullmäktiges mål och vilka aktiviteter som svarar mot respektive mål. Det finns dock sällan kommentarer i anslutning till de mått som inte når målvärde eller eventuella förslag på åtgärder. Vi ser det dock som positivt att det framhålls vid delåret ett behov om eventuell rutin för att synliggöra arbetet med mål och möjliggöra uppföljning.

Vi bedömer mot bakgrund av ovan att regionstyrelsen delvis har en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat. Regionstyrelsen har följt upp sin verksamhetsplan vid de planerade uppföljningstillfällena men inte samtliga av beslutade målvärden eller aktiviteter vid något av tillfällena. Det framgår inte heller huruvida styrelsen är tillfreds med det arbete som är utfört, och inte heller beslutat om åtgärder vid uppvisade avvikelser.

2.3 Ekonomistyrning och ekonomisk uppföljning

I den översiktliga bokslutsrapporten som regionstyrelsen redovisar i februari 2023 framgår ett positivt ekonomiskt resultat tillika positiv ekonomisk avvikelse, med 3 mnkr mot bakgrund av ett utfall på 198 mnkr jämfört med det budgeterade resultatet 195 mnkr.

Det ekonomiska resultatet för 2022 avseende hela Region Kalmar län prognostiserades vid delåret till 0 mnkr vilket av delårsrapporten bedöms motsvara en negativ budgetavvikelse på 195 mnkr.

Regionstyrelsen gjorde vid delåret bedömningen avseende helår om ett underskott avseende regionstyrelsen som driftsnämnd. Underskottet bedömdes uppgå till totalt 297 mnkr för samtliga av regionstyrelsens underliggande verksamheter¹² varav hälso- och sjukvårdsförvaltningens underskott redovisades som den huvudsakliga budgetavvikelsen.

Vid delåret uppskattades att det totala underskottet för hälso- och sjukvården skulle bli 335 mnkr avseende helår. Även folktandvården, primärvårdsförvaltningen och

¹¹ Regionstyrelsen, verksamhetsberättelse (delår) 2022–08

¹² hälso- och sjukvårdsförvaltningen, primärvårdsförvaltningen, psykiatriförvaltningen, folktandvården, IT-förvaltningen, regionservice, centraladministrerad verksamhet samt regionrevisorer

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

regionservice redovisade vid delåret prognos om ekonomiskt underskott i förhållande till budget.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen uppger vid delåret att den huvudsakliga orsaken till underskottet är ökade personalkostnader för bland annat inhyrning av personal. Ökade kostnader för utomlänsvård samt högre kostnader för bland annat sjukvårdsmateriel uppges också vara bidragande orsaker.

Folktandvården redovisade vid delåret ett förväntat underskott om 6 mnkr vilket bland annat berodde på lägre patientinflöde och därigenom lägre patientintäkter. Underskottet berodde därtill på utmaningar med bemanning och kompetens av allmän- och specialisttandläkare och därigenom svårigheter att erbjuda patientbesök.

Primärvårdsförvaltningens prognostiserade underskott om 6 mnkr är i huvudsak ett utfall av högre personalkostnader än budgeterat.

I den översiktliga bokslutsrapporten för hela verksamhetsåret 2022 redovisas ett fortsatt underskott för regionstyrelsen som driftsnämnd. Utfallet för 2022 uppgår till totalt 261 mnkr under budget, vilket emellertid är lägre än det förväntade resultatet som redovisades vid delåret, men fortsatt ett resultat som inte är i balans.

De bakomliggande orsakerna till underskottet uppges vara, i likhet med delåret, högre kostnader för inhyrd bemanning, ökade kostnader för köpt vård i andra regioner samt ökade kostnader för läkemedel jämfört med budget. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen redovisar underskott om 341 mnkr, primärvårdsförvaltningen redovisar ett underskott om knappt 5 mnkr medan resultatet för dels psykiatriförvaltningen dels folktandvården är nära ekonomi i balans med ett negativt resultat om cirka 0,5 mnkr vardera.

I jämförelse med föregående år redovisar verksamheten totalt sett skillnad jämfört med budget på intäktsidan vilket i huvudsak förklaras av totalt sett mer statsbidrag än budgeterat.

Enligt de intervjuer som vi genomfört framkommer att redovisning av ekonomi sker vid varje sammanträde. Detta har också kunnat verifieras genom protokollgranskning där vi kan konstatera att information om *God ekonomisk hushållning* förekommit vid samtliga ordinarie sammanträden 2022¹³. Uppföljning sker via muntliga föredragningar av ekonomidirektör samt genom skriftliga rapporter och dokumentation. Enligt intervjuer finns stort fokus på var i verksamheten de ekonomiska avvikelserna föreligger vilket vi kan konstatera överensstämmer med den återgivning som framgår av protokoll.

Noterbart är att prognosen vid alla prognostillfällen visat på underskott för 2022. Årets positiva resultat jämfört med prognoserna förklaras av erhållna statsbidrag avseende köförtkortande åtgärder¹⁴, generella statsbidrag samt ökade intäkter från skatter.

¹³ 2022-02-02, 2022-03-22, 2022-05-12, 2022-06-15, 2022-09-19, 2022-10-31, 2022-12-13

¹⁴ Regionstyrelsen, 2022-09-19

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

Vi kan konstatera att flertalet av verksamheterna inom regionstyrelsen som driftsnämnd redovisar underskott. I delårsrapporten per augusti finns ett antal beskrivna åtgärder för ekonomi i balans. Som exempel nämns minskat beroende av hyrpersonal, ökad digitalisering och förändrade arbetssätt samt mer effektiv schemaplanering på enhetsnivå

God ekonomisk hushållning är återkommande vid regionstyrelsens sammanträden. Vi konstaterar dock att de ekonomiska åtgärder som föreslagits vid delåret inte fullt ut fått genomslag avseende ekonomi i balans för i huvudsak regionstyrelsen som driftsnämnd eftersom flera av verksamheterna per helår redovisar underskott.

2.3.1 Kommentar och bedömning

Utifrån den dokumentation vi granskat, i form av protokoll med tillhörande bilagor i form av rapporter och sammanställningar gällande tilldelad budget, bedömer vi att det finns en tillfredsställande ekonomisk rapportering och uppföljning i styrelsen. Vi bedömer dock att hälso- och sjukvårdsverksamheten inte kunnat bedrivas inom de ekonomiska ramar som funnits för 2022. Vi konstaterar att resultatet per helår påverkats positivt av ökade intäktsposter, vilket medför resultat i balans för regionen som helhet.

Vi bedömer att det är av vikt att det av protokoll framgår att regionstyrelsen följer upp beslutade åtgärder för budget i balans och att bedömningar redovisas i protokollen gällande åtgärdernas effekter.

2.4 Intern kontroll

Internkontrollplanen följer Region Kalmar läns övergripande riktlinjer för intern kontroll. Internkontrollen syftar till att säkerställa ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten samt att tillämpliga lagar, regler och riktlinjer följs. Regionstyrelsen ansvarar för att Region Kalmar län har en ändamålsenlig övergripande organisation för internkontroll. Styrelsen ska göra uppföljning av internkontroll per del- och helår och skriftligen redogöra för denna. Uppföljning av internkontroll syftar till dels kontroll av utförda åtgärder dels möjlighet att vid behov initiera åtgärder om sådana identifierats i uppföljningsprocessen. Enligt Region Kalmar läns riktlinje för internkontroll ska regionstyrelsen i samband med uppföljningen vid del- och helår vid behov göra en bedömning av om den interna kontrollen är tillräcklig. Därtill ska respektive förvaltningschef inom sin förvaltning ansvara för att uppföljning och utvärdering av kontrollaktiviteter och åtgärder sker. Rapportering ska ske i samband med uppföljningen vid delår i augusti och vid helår. Vidare framgår att förvaltningschefen ansvarar för att allvarigare avvikelser mot den interna kontrollen omgående rapporteras till regiondirektören som har en rapportskyldighet till regionstyrelsen.

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

En regionövergripande¹⁵ internkontrollplan för 2022 avseende risk inom processer, rutiner och system, bedömning av sannolikhet och konsekvens, riskpoäng samt föreslagen åtgärd fastställdes 14 december 2021¹⁶. Av protokollet framgår att den regiongemensamma internkontrollplanen behandlar ett flertal regiongemensamma risker så som representation, lönehantering och resor. Därtill ska respektive förvaltning identifiera förvaltningsspecifika risker med föreslagen kontroll och åtgärd.

Internkontrollplanen för perioden 1 januari-31 augusti har följts upp vid regionstyrelsens sammanträde 31 oktober¹⁷. Uppföljningen beskriver respektive risk med vidtagen åtgärd samt uppföljning av åtgärd. Av protokollet framgår att styrelsen vid sammanträdet uppdragit åt respektive nämnd och förvaltning att vidta åtgärder för att begränsa prognostiserat underskott och att anpassa kostnadsnivån till tilldelade ekonomiska ramar samt ha fortsatt fokus på att uppnå de verksamhetsmässiga målen i regionplanen. Vid intervju framförs att regionen har ett omfattande arbete med internkontrollplan samt följer den över året. Varje förvaltning utarbetar på uppdrag av regiondirektören en internkontrollplan och ansvarar för dess uppföljning.

Regionstyrelsen har inte gjort någon bedömning eller utvärdering av det interna kontrollarbetet gällande övriga nämnder i regionen.

Regionstyrelsen har i september 2022¹⁸ fattat beslut om uppsikt över de aktuella bolagen i regionen i enlighet med kommunallagens krav om förstärkt uppsikt.

2.4.1 Kommentar och bedömning

Vi bedömer att styrelsen har ett systematiskt arbete med riskanalys och internkontrollplan för 2022 vilket syftar till att hantera prioriterade risker inom hela regionstyrelsens verksamhet inklusive hälso- och sjukvård. Vi bedömer att internkontrollplanen omfattar beskriven risk, värdering av risk samt beskriven åtgärd och uppföljning av åtgärd. Vi bedömer att regionstyrelsen genomfört uppföljning av intern kontroll för regionstyrelsens arbete och regionstyrelsens verksamhet som driftsnämnd.

Vi bedömer också att regionstyrelsen bör göra en samlad bedömning av den interna kontrollen även för de övriga nämnderna inom Region Kalmar län som en del i sin uppsiktsplikt.

¹⁵ Omfattar Regionstab; hälso- och sjukvårdsförvaltningen; primärvårdsförvaltningen; psykiatriförvaltningen; regional utvecklingsnämnd/förvaltningen; folktandvården; regionservice; IT-förvaltning; trafiknämnd/Kalmar länstrafik

¹⁶ RS 2021/1086

¹⁷ Regionstyrelsen, 2022-10-31

¹⁸ Regionstyrelsen, 2022-09-19

2.5 Tidigare revisionsrekommendationer

Vid den **översiktliga basgranskningen 2020** lämnades följande rekommendationer till regionstyrelsen:

1. Att tillse att regionstyrelsens uppsiktsplikt i tillräcklig grad omfattar krisledningsnämnden
2. Att säkerställa att det finns en tillräcklig uppsikt för alla de organ som regionstyrelsen har uppsiktsplikt för
3. Att se över rutiner och tidplan för ekonomisk uppföljning för att få en mer tidsmässigt närliggande ekonomisk återkoppling
4. Att utveckla arbetet med "Handlingsplaner för kostnadseffektiv verksamhet" avseende exempelvis besparingarnas potential och när i tiden redovisade åtgärder förväntas få effekt

Nämnden har via enkät uppgett följande svar avseende tidigare rekommendationer:

Krisledningsnämnden avaktiverades i maj 2021 varför rekommendationen inte längre bedöms aktuell. Vidare framgår att regionstyrelsen uppger att det kan anses säkerställt att det finns tillräcklig uppsikt över de organ vilken styrelsen ska ha uppsikt över, att rekommendationen om rutiner och tidplan för ekonomisk uppföljning bör anses som åtgärdad mot bakgrund av årlig översyn om ändamålsenlig ekonomisk uppföljning samt att handlingsplaner för kostnadseffektiv verksamhet ska anses som delvis uppfyllt. Regionstyrelsen menar att *delvis uppfyllt* har sin grund i att arbetet med handlingsplaner för en kostnadseffektiv verksamhet utvecklas kontinuerligt.

Vid den **översiktliga basgranskningen 2021** lämnades följande rekommendationer till regionstyrelsen:

1. Förenkla och tydliggöra regionplanens skrivningar avseende hur regionplanen ska bli styrande för verksamheterna
2. Att säkerställa att regionstyrelsen tar del av de egna förvaltningarnas uppföljning av verksamhetsplanen, i egenskap av driftsnämnd
3. Att säkerställa att det finns ett tydligt arbetssätt för hantering av de mål som indikerar låg måluppfyllelse
4. Att öka regionstyrelsens delaktighet i arbetet med att identifiera och prioritera risker

Regionstyrelsen uppger att samtliga ovan rekommendationer ska betraktas som uppfyllda.

2.5.1 Kommentar och bedömning

Vi bedömer utifrån den dokumentation som vi erhållit, att rekommendationerna från basgranskningen 2021 i huvudsak är uppfyllda. Rekommendationen om tydligt

Region Kalmar

Basgranskning – Regionstyrelsen

2023-03-15

arbetssätt för hantering av de mål som indikerar låg måluppfyllelse, anser vi vara delvis uppfyllt. Det finns ett pågående arbete som vi dock bedömer inte har fått genomslag fullt ut vid basgranskning 2022.

2.6 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning, *utifrån de aspekter som omfattas av denna granskning*, är att regionstyrelsen i huvudsak bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer att det delvis saknas tydlig uppföljning och återrapportering om de mål som inte når fastställt målvärde. Likaså bedömer vi att det kan framgå tydligare vilka beslut om åtgärder som styrelsen tar för att nå fullmäktiges mål.

Vi konstaterar att regionstyrelsen inte gjort någon bedömning eller utvärdering av det interna kontrollarbetet gällande övriga nämnder i regionen.

Mot bakgrund av ovan rekommenderar vi regionstyrelsen att

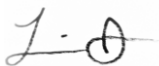
- inför kommande uppföljningar säkerställa att åtgärder vidtas och följs upp vid målavvikelse
- följa upp beslutade åtgärder för budget i balans och att bedömningar redovisas i protokollen gällande åtgärdernas effekter.
- göra en samlad bedömning av den interna kontrollen även för de övriga nämnderna inom Region Kalmar län som en del i sin uppsiktsplikt.

KPMG, dag som ovan

Kristian Gunnarsson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Liv Ahlgren

Verksamhetsrevisor

Alfred Tilly

Verksamhetsrevisor